

Nr. 7 (201) / 2022
NUMĂR SPECIAL
Indexat în
CEEOL și ROAD

Supliment al revistei „Impact strategic”

COLOCVIU STRATEGIC

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE „CAROL I”
CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ȘI SECURITATE

DOI: 10.53477/1842-8096-22-7

ANALIZĂ MULTIDIMENSIONALĂ A INVAZIEI RUSE ÎN UCRAINA (1-15 aprilie 2022)

Ediția specială a publicației Colocviu strategic este dedicată implicațiilor agresiunii militare a Federației Ruse împotriva Ucrainei și este realizată integral de către echipa de cercetători a Centrului de studii strategice de apărare și securitate din cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I”. Scopul nostru este să oferim o analiză obiectivă și succintă asupra implicațiilor evenimentelor care se petrec în Ucraina, concentrându-ne pe mai multe dimensiuni ale acesteia – politică, militară, juridică, economică, socială, informațională și umanitară.

La baza demersului nostru se află surse deschise de documentare, care acoperă perioada 1-15 aprilie 2022. Având în vedere că agresiunea militară asupra Ucrainei este în plină desfășurare, principala limită a cercetării este constituită de gradul ridicat de incertitudine al dinamicii conflictului. Întreaga analiză este însă plasată în contextul evenimentelor din Ucraina ultimilor opt ani, astfel încât să poată fi urmărite tendințele existente dinainte ca întregul teritoriul ucrainean să devină scena unui război purtat cu arme convenționale.

Intervenția militară a Federației Ruse în Ucraina

*Florian Cîrciumaru, Dan-Lucian Petrescu
Crăișor-Constantin Ioniță*

Continuarea invaziei ruse în Ucraina poate fi considerată drept un „război ciudat”, în care nici nu se poate vorbi de aplicarea „doctrinei apărării active”, prezentată de generalul Valeri Gherasimov în 2019, și nici de o așa-zisă continuare a războiului hibrid început de Rusia în 2014, atunci când a preluat „la limita legalității” Peninsula Crimeea și a sprijinit declanșarea acțiunilor separatiste în regiunea Donbas. Întreaga perioadă de după 24 februarie 2022 ne duce cu gândul la operațiile din Primul Război Mondial și nu la un conflict al secolului XXI.

Așa cum a precizat gl. lt. (r) Ben Hodges, fost comandant al Forțelor terestre americane în Europa (USAREUR) în perioada 2014-2018, cu ocazia unei dezbateri publice desfășurate la 7 aprilie 2022, forțele militare ruse nu au desfășurat, până în prezent, nicio operație de tip întrunit, ci mai mult acțiuni independente ale fiecărei categorii de forțe (aeriane, navale și terestre), efortul principal constituindu-l cucerirea Kievului și a altor mari orașe pentru schimbarea conducerii politice ucrainene (New Strategy Center și Center for European Policy Analysis 2022). Nici mutarea efortului principal, după 17 martie 2022, în estul (eliberarea regiunii Donbas) și sudul Ucrainei (cucerirea orașelor de la Marea Neagră și Marea

Azov) nu a ajutat strategii de la Kremlin să realizeze efectele unui „blitzkrieg” și a binomului „tanc-avion”, așa cum a acționat Wehrmacht în al Doilea Război Mondial, care să ducă la obținerea unei victorii rapide și la încheierea conflictului în favoarea Moscovei.

Ca urmare, generalul Hodges consideră că următoarele trei săptămâni vor fi hotărâtoare pentru soarta războiului ruso-ucrainean, iar sprijinul crescut pe care țările membre NATO și UE ar trebui să-l acorde Ucrainei este de așteptat să încline definitiv balanța de putere militară spre Kiev. Mai mult decât atât, el a afirmat că președintele Putin are nevoie de o confirmare a îndeplinirii unui obiectiv politico-militar cât de cât acceptabil, cu care să sărbătorească ziua de 9 mai – Ziua Marii Victoriei împotriva fascismului – și pe care s-o prezinte opiniei publice ruse ca o realizare măreață. Această celebrare ar putea pune capăt „operației militare speciale” din Ucraina prin faptul că, *deși, la nivelul teatrului de operații, Rusia ar suferi o înfrângere operativ-strategică, ar câștiga imagine prin prezentarea unui set de obiective îndeplinite în urma unor victorii tactice.* Acest comportament (susținut, de altfel, și prin declarații de presă) se încadrează în paradigma clasică, specifică artei militare, de stabilire a unui set de obiective tangibile care să definească *end-state*-ul propus, astfel încât să se poată aprecia momentul încheierii campaniei. Pe de altă parte, considerăm că adaptarea obiectivelor (sau, cel puțin, a priorităților acestora) de-a lun-

gul campaniei, în funcție de evoluția acesteia, astfel încât să se evidențieze un final victorios, constituie o practică des întâlnită în istorie. De asemenea, reamintim faptul că la finalul campaniei sunt așteptate negocieri, iar rezultatele victoriilor obținute pe câmpul de luptă constituie instrumente valoroase în asemenea demersuri. În cele ce urmează, vom reveni la aceste obiective, care, odată îndeplinite, oferă avantaje semnificative în ecuația negocierilor cu adversarul.

Pentru a obține rapid un astfel de rezultat, pe data de 9 aprilie președintele Putin l-a numit pe generalul Aleksandr Dvornikov (supranumit și „măcelarul din Siria”) în funcția de comandant al forțelor militare ruse din Ucraina. Precizăm faptul că numirea acestuia la conducerea întregii operații a fost considerată firească din mai multe motive: este cel mai în vârstă și deține cel mai mare grad dintre comandanții districtelor militare care participă la campanie; înainte de numire, forțele armate ale Districtului militar de sud (comandate de către Dvornikov) erau deja angajate în estul și sud-estul Ucrainei (care a devenit zona efortului principal al campaniei); este considerat drept succesoriului lui Gherasimov la conducerea Statului Major General al armatei ruse; deși fără rezultate remarcabile, a fost primul comandant al forțelor rusești în Siria (septembrie 2015 – iulie 2016) (Mason Clark 2022). Prin numirea generalului Dvornikov la conducerea campaniei din Ucraina, se preconizează schimbarea abordării operativ-strategice de până acum, trecându-se la așa-numita tactică a „pământului pârjolit”¹, în care se vor desfășura „bătălii rapide”, în mai multe zone, în același timp (Burns și Yen 2022). De asemenea, se așteaptă ca noul comandant să reușească să integreze acțiunile desfășurate de două sau mai multe categorii de forțe într-o operație amplă de tip întrunit.

¹ În Siria, generalul Dvornikov a folosit tactica „pământului pârjolit” (scorched-earth policy) pentru conducerea unor asedii prelungite asupra orașelor și localităților mai mici, pe care le-a bombardat îndelung, cu multe pierderi de vieți omenești și distrugerii ale infrastructurii și zonelor rezidențiale, astfel încât să forțeze liderii locali să predea acele localități.

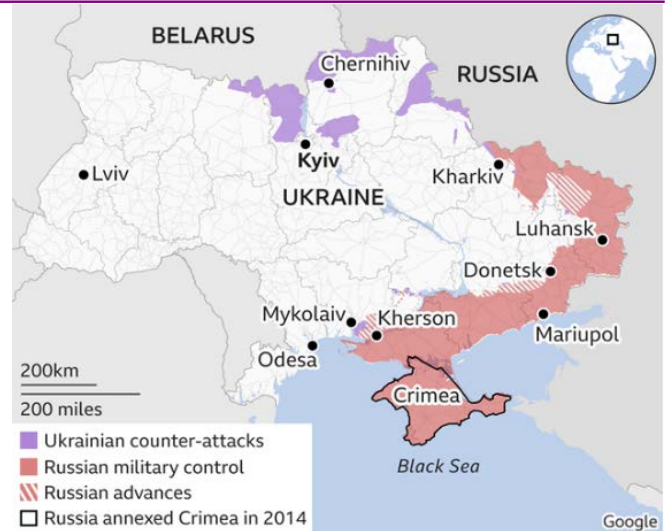

Figura nr. 1: Evoluția situației generale a conflictului armat din Ucraina, în perioada 1-15 aprilie 2022² (BBC News 2022a)

În perioada 1-15 aprilie 2022, concomitent cu retragerea treptată din zona de operații NORD către teritoriul Belarusului și Rusiei (considerată drept victorie a forțelor ucrainene în bătălia pentru Kiev), forțele rusești și-au concentrat efortul în zona de operații EST, desfășurând operații militare majore pentru eliberarea auto-proclamatelor republici Donețk și Luhansk și pregătirea unor referendumuri care să legitimizeze alipirea celor două provincii la Federația Rusă. Aceasta ar reprezenta una dintre victoriile tactic-operative care, coroborată cu obținerea legitimității, ar conduce la atingerea obiectivului principal stabilit încă de la începutul campaniei. După cucerirea orașului Iziurm, pe 1 aprilie, forțele rusești au dezvoltat ofensiva către Sloviansk și Barvinkove, introducând în luptă trupe concentrate în regiunea Harkov, în scopul încercării forțelor ucrainene dispuse în estul țării. Deși raportul de forțe în regiune este estimat a fi net în favoarea Rusiei, care continuă să aducă mai multe trupe, acest obiectiv nu a fost încă îndeplinit, în ciuda atacurilor desfășurate în zona localităților Sieverodonețk, Popasnaia și Rubijne. După ce armata ucraineană a respins opt atacuri ale forțelor ruse în regiunea Donbas, artileria rusă a folosit chiar muniție incendiară (cu fosfor alb) în zona Donețk și Zaporojie și se așteaptă ca același lucru să se întâmple și la Mariupol, în timpul continuării ofensivei spre sud. Pentru evacuarea populației civile din regiune s-au stabilit 10 coridoare umanitare pentru zonele Zaporojie, Luhansk și Donețk, dar care sunt încă nefuncționale (Express Web Desk 2022).

² Cele două hărți oferă o imagine comparativă a evoluției situației conflictului din Ucraina, în perioada analizată. Acestea au fost preluate de pe site-ul BBC, care utilizează drept sursă Institutul pentru studiul războiului, un *think-tank* american fondat în 2007, și care, în urma monitorizării presei și a unor surse oficiale, realizează analize valoroase ale conflictului.

O altă victorie ar fi reprezentată de cucerirea orașului-port Mariupol, cel mai mare oraș ucrainean de la Marea Azov și singurul încă deținut de ucraineni în regiunea Donbas. Asediat încă de la începutul conflictului, forțele ucrainene care apără orașul au rezistat în ciuda distrugerilor masive a infrastructurii militare și civile provocate de către loviturile de artilerie și rachete rusești. Deși Moscova a anunțat miercuri, 13 aprilie, că ultimii 1.062 de infanteriști marini ucraineni (din care 162 erau ofițeri) care apărau orașul s-au predat, ceea ce le-ar asigura deschiderea unei a doua direcții de ofensivă în regiune, dinspre sud, asupra forțelor ucrainene și un atu puternic la masa negocierilor de pace (Polityuk și Zinets 2022), mai existau puncte de rezistență ale apărătorilor ucraineni în zone din estul și sud-vestul orașului. Este de așteptat ca în următoarele două zile, portul Mariupol să fie complet cucerit.

În sud, cucerirea portului Odesa și dezvoltarea ofensivei către Zaporojie și centrul Ucrainei rămân

³ Cruciașătorul „Moskva” este unul din cele trei nave de luptă din clasa Atlant ale Marinei ruse, intrat în exploatare în 1983 sub numele „Slava” și rebotezat în 1995. Are un echipaj de 680 de marinari, o lungime de 186 m și poate atinge o viteză de 32 noduri maritime (59 km/h). Ultima întreținere și modernizare a fost

obiective îndepărtate, deși, odată îndeplinite, ar asigura avantaje majore la masa negocierilor și în fața opiniei publice interne și internaționale. Orașul Herson, cucerit inițial de către forțele rusești, rămâne puternic disputat, în zonă desfășurându-se intense atacuri și contraatacuri de către ambele părți.

Pe mare, forțele de apărare ucrainene au reușit să distrugă/neutralizeze două nave militare importante ale Flotei ruse a Mării Negre (FRMN) – nava de desant maritim „Orsk”, scufundată în portul Berdiansk, în Marea Azov, la 25 martie, precum și nava-amiral a FRMN, cruciașătorul „Moskva”³, lovit de rachete de coastă Neptune la 13 aprilie și care s-a scufundat o zi mai târziu.

Figura nr. 3. Cruciașătorul „Moskva”, nava-amiral a FRMN (Askew și Reuters 2022)

Kremlinul a infirmat faptul că nava ar fi fost lovită de către forțele ucrainene, specificând că motivul scufundării acesteia ar fi fost explozia unor elemente de muniție aflate la bord.

O schimbare importantă se poate observa și în abordarea unei noi componente a centrului de greutate la nivel strategic al forțelor ucrainene, din partea forțelor ruse, prin acțiuni decisive întreprinse împotriva sprijinului militar acordat de statele occidentale armatei ucrainene. Așa cum a afirmat ministrul adjunct de externe al Rusiei, Sergei Ryabkov, într-un interviu acordat TASS, „În contextul sprijinului nesăbuit al Washingtonului pentru aspirațiile militante ale regimului de la Kiev prin furnizarea pe scară largă a armelor moderne, orice contact la nivel înalt cu administrația SUA privind situația din Ucraina pare fără sens. Vă avertizăm că transporturile SUA-NATO cu arme care traversează teritoriul ucrainean sunt considerate de noi ținte militare legitime” (TASS 2022a) (TASS 2022b). Astfel, la 11 aprilie, o rachetă Kalibr, lansată de pe mare, a lovit un buncăr al apărării aeriene din orașul Dnipro și a distrus patru instalații S-300, asigurate de către Slovacia. De asemenea,

făcută în perioada 2018-2020, armamentul principal fiind compus din: 16 rachete de croazieră anti-navă Vulkan, rachete anti-aeriene cu bătaie lungă S-300 (variante navală), rachete anti-aeriene cu bătaie scurtă Osa-AKM, aruncătoare de grenade, tunuri și torpile.

Moscova a pregătit o campanie informațională masivă de denigrare a sprijinului străin cu arme și echipamente acordat Ucrainei, așa cum a afirmat la 11 aprilie ministrul ucrainean de externe Dmytro Kuleba (Interfax-Ukraine 2022).

Ca răspuns la folosirea repetată de către forțele strategice ruse a rachetelor hipersonice (de tip Zircon și Kinzhal) asupra unor obiective militare importante ale armatei ucrainene și a testării primului vehicul glisor supersonic lansat de China la bordul rachetei Long March 2C (o rachetă care folosește un sistem de „bombardament orbital fracționat” pentru a propulsa un vehicul glisor hipersonic cu capacitate nucleară pe orbita joasă a Pământului), Pentagonul a grăbit testările programelor sale de arme supersonice și a realizat primul zbor al unei rachete hipersonice, denumită „Hypersonic Air-breathing Weapon Concept (HAWC)”⁴, lansată de la bordul unui bombardier B-52 la mijlocul lunii martie 2022 (Liebermann 2022). Mai mult, SUA, Marea Britanie și Australia au anunțat, pe 6 aprilie, că vor lucra împreună, în cadrul nou-createi alianțe de securitate AUKUS (lansată în septembrie 2021) pentru dezvoltarea în comun a unor noi tipuri de rachete hipersonice care să contrabalanseze decalajul față de China și Rusia (The Associated Press 2022). Această inițiativă trilaterală a aprins spiritele în cadrul ONU, atunci când ambasadorul Chinei a avertizat statele membre despre o potențială agravare a situației de securitate în regiunea India-Pacific ca urmare a deja existentului proiect hipersonic „Southern Cross Integrated Flight Research Experiment” (APP, SBS 2022).

Tot ca urmare a înrăutățirii situației din Ucraina și a prognozei privind noi atacuri din partea Rusiei în zonele de est și sud ale țării, președintele american Biden, a autorizat un nou pachet de arme și echipamente militare (11 elicoptere Mi-17, 18 aruncătoare și muniția aferentă, 300 drone de luptă Switchblade, 500 rachete Javelin, precum și 200 de transportoare blindate M-113), în valoare de 800 milioane de dolari, care să fie trimis în Ucraina (până în prezent, SUA a alocat 2,4 miliarde de dolari ca ajutor militar acordat Kievului⁵), precum și creșterea sprijinului cu informații privind regiunea Donbas. De asemenea, Canada a semnat un acord cu Ucraina pentru a-i acorda un împrumut de 500 milioane de dolari canadieni. Atât președintele american Biden, cât și prim-ministrul canadian Trudeau, militează pentru recunoașterea la nivel internațional a acțiunilor Rusiei de ucidere a civililor și distrugere a clădirilor civile drept „genocid”. Această abordare, respinsă de președintele francez Macron, este sprijinită și de raportul experților

OSCE prezentat miercuri, 13 aprilie, care precizează că există „unele violări ale legilor internaționale și probleme în practicile armatei ruse în Ucraina, îndeosebi în ceea ce privește prizonierii de război” (Digital Desk 2022). După faptele analizate și datele avute la dispoziție, aproximativ jumătate de milion de ucraineni au fost deportați cu forța în Rusia, iar forțele ruse au torturat civili în orașele ocupate.

Tot în același context, UE a aprobat o a treia tranșă de ajutor militar către Kiev, în valoare de 500 milioane de euro (până în prezent, valoarea ajutorului acordat de UE în cadrul „European Peace Facility” este de 1,5 miliarde de euro⁶), a grăbit procesul de aderare a Ucrainei și a stopat misiunile spațiale de cooperare cu Federația Rusă pe Lună. Noua Zeelandă a anunțat trimiterea unui avion C-130 Hercules cu 58 de militari în Europa pentru a-i sprijini pe ucraineni (Bloomberg News 2022). Sancțiunile impuse de Marea Britanie și Australia au crescut, având în atenție și pe separatiștii din Donbas, precum și 14 firme de stat rusești.

Cea mai spectaculoasă schimbare de după începerea ostilităților în Ucraina a avut-o Germania, unde cancelarul Scholz a planificat 100 miliarde de euro pentru înarmarea armatei germane, trimiterea de arme și echipamente militare la Kiev (între care și 100 de transportoare blindate) și renunțarea la dependența de gazul rusesc. Considerată de cancelarul Scholz drept „zeitenwende” (*schimbare epocală*), noua politică externă germană presupune depășirea celor 2% din PIB aprobați anual pentru ministerul apărării (alocarea a circa 70 miliarde de euro, mai mult decât Franța, care cheltuie 41 miliarde de euro, anual, în domeniul militar), însă întâmpină o rezistență mare în rândul populației și oamenilor de afaceri germani privind identitatea națională post-război, de națiune pașnică cu o politică de afaceri bazată pe export, care a transformat-o în cea mai dezvoltată țară europeană. Întoarcerea la conceptul de „politică de putere” în Europa este pe cale să schimbe ordinea politică și de securitate europeană, iar Germania vrea să joace un rol mai activ (The Indian Express 2022).

Mai mult, Finlanda și Suedia au comunicat, în cadrul Ministerialei de externe a NATO din 6-7 aprilie 2022, că renunță la statutul lor de neutralitate și vor să intre în Alianța Nord-Atlantică, iar Republica Cehă și-a redeschis ambasada la Kiev (Child, Petrova și Wilson 2022). Ca răspuns, Moscova a început să redислоce capabilități și sisteme de arme spre granița cu Finlanda, incluzând și două sisteme mobile de apărare de coastă K-300P Bastion-P, concepute să elimine nave de suprafață

⁴ HAWC este o rachetă hipersonică produsă de firma americană Lockheed Martin, care zboară cu o viteză de peste 6.000 km/h (Mach 5), la o altitudine de 20.000 m.

⁵ Conform siteului <https://www.cbsnews.com/news/ukraine-ja>

velins-us-100-million-security-assistance.

⁶ Conform site-ului oficial <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/european-peace-facility>.

și grupuri de portavioane (Dumitru 2022). Adicional, a precizat că va redirecționa fluxul de resurse energetice spre est, a impus sancțiuni împotriva a 398 de deputați americani și 87 de senatori canadieni și a amenințat conducerea Ucrainei că va lovi aerian sistemul central de luare a deciziei de la Kiev, inclusiv clădirea Guvernului, în situația în care forțele ucrainene continuă să atace ținte pe teritoriul rus.

Toate aceste măsuri politico-militare adoptate recent de părțile beligerante demonstrează că, la ora actuală, nu sunt șanse mari de încheiere a unui acord de încetare a focului, nici chiar în scopuri umanitare. ONU a transmis mai multe propuneri către Moscova privind încheierea unor acorduri de încetare a focului la nivel local și de stabilire a unor coridoare umanitare și de evacuare a civililor, dar nu a primit încă niciun răspuns oficial. Din punctul său de vedere, președintele Putin a afirmat marți, 12 aprilie, că discuțiile de pace ruso-ucrainene au intrat într-un punct mort. Cel mai probabil, această situație se va agrava în următoarele zile prin escaladarea confruntărilor în estul și sudul Ucrainei, cu creșterea în cruzime și complexitate și, rămânând în paradigma războiului clasic, cu posibilitatea întrebunțării unor arme neconvenționale, de distrugere

re în masă, ceea ce ar duce la și mai multe pierderi colaterale. Așa este caracterizată de către NATO cea de-a doua etapă a „operației militare speciale” desfășurate de Rusia în Ucraina, care abia ce a început.

Războiul ruso-ucrainean între abuzuri mediatizate la adresa dreptului internațional, sancțiuni și negocieri de pace

Mirela Atanasiu

Conflictul ruso-ucrainean, dincolo de pierderile în efective militare și distrugerile materiale provocate, este caracterizat de abundența informațiilor, mai mult sau mai puțin credibile, vehiculate în mass-media internațională cu privire la înmulțirea actelor de încălcare a legilor războiului și drepturilor omului, în special în segmentele ce privesc obligația de protejare a populației civile și tratamentul prizonierilor de război.

În perioada de analiză, 01-15.04.2022, au apărut în mediul online numeroase informații și sesiuni formale sau informale referitoare la astfel de acte ilegale îndeplinite anterior⁷. În tabelul nr. 1 sunt prezentate o parte dintre acestea.

Nr. crt.	Abuzul	Partea încriminată	
		Federația Rusă	Ucraina
1.	1 aprilie - 13 civili au fost executați pe șoseaua Kiev-Irpin (Daily Mail 2022)	x	
2.	1 aprilie - Rusia a acuzat forțele ucrainene că au atacat cu elicopterele o instalație petrolieră din Belgorod (Daily Mail 2022)		x
3.	1 aprilie - Sute de locuitori ai așezărilor ocupate Kozarovychi, Dymyri și Katyuzhanka din raionul Vyshgorod, regiunea Kiev, sunt ținuti ostatici legați la ochi și forțați să sape tranșee (Ukrainian Helsinki Human Rights Union 2022)	x	
4.	2 aprilie - 4 militari ruși luați prizonieri sunt executați lângă Kiev (CNN 2022)		x
5.	4 aprilie - o familie de ucraineni luată ostatică este ucisă (BBC 2022)	x	
6.	4 aprilie - pe o autostradă la 20 km în afara capitalei Kiev, s-au găsit cadavrele unui bărbat și a trei femei care fuseseră violate și arse (The Guardian 2022).	x	
7.	5 aprilie - În districtul Konotop din regiunea Sumy, armata ucraineană a găsit cadavrele a cel puțin trei civili torturați în locurile în care au fost staționate forțele ruse (Kyiv Independent 2022)	x	
8.	6 aprilie - Maltratarea unor femei din trupele ucrainene aflate în captivitate rusă, ulterior eliberate (Republic World 2022)	x	
9.	7 aprilie - în Bucha, sute de cadavre civile au fost găsite pe străzi și în gropi comune în urma retragerii Rusiei din zonă (BBC 2022). Ulterior, în 11 aprilie, <i>The New York Times</i> , într-un documentar, prezintă o parte a modului de operare asupra acestor victime (ostatici, torturi, umilințe, violuri, furturi, execuții etc.) (New York Times 2022)	x	
10.	7 aprilie - în media apare un videoclip care arată că un soldat ucrainean ucide un prizonier rus undeva în afara unui sat la vest de Kiev (Video appears to show Ukrainian soldier killing Russian prisoner 2022)		x
11.	8 aprilie - o rachetă ucide 52 de persoane în gara Kramatorsk (AP News 2022) (Modern Diplomacy 2022)	x	x
12.	11 aprilie - suspiciune de substanțe chimice asupra trupelor ucrainene în Mariupol (Telegram 2022)	x	
13.	13 aprilie - în Mariupol, forțele ruse ar fi tras fără discernământ și au folosit bombe pentru a distruge o școală de artă în care se adăposteau aproximativ 400 de civili (Politico 2022)	x	

Tabel nr. 1: informații apărute în mass media în perioada 01-15.04.2022 asupra unor acte de încălcare a dreptului internațional umanitar sau drepturilor omului în războiul ruso-ucrainean

⁷ Având în vedere că anchetele cu privire la aceste evenimente nu au fost finalizate, încât să se știe cu exactitate

data/perioada producerii lor, le considerăm pe cele identificate în mass media în perioada de analiză.

În prezent, Federația Rusă urmărește situațiile de abuz comise de armata ucraineană împotriva prizonierilor ruși, precum suspiciunile de tortură sau rele tratamente (Reuters 2022), iar Ucraina pune accent pe crimele de război ale soldaților ruși și încălcările drepturilor omului la adresa populației sale civile materializate în atacuri fără discriminare, tortură, abuzuri materiale, morale și/sau sexuale asupra civililor, suspiciunea de genocid de la Bucha (United Nations 2022). De altfel, în 14 aprilie, potrivit Procuraturii Generale, 6.300 de crime de război rusești și 2.941 de crime rusești împotriva securității naționale a Ucrainei erau în curs de investigare (Офіс Генерального прокурора 2022).

În acest context, se desfășoară un întreg proces de colectare de informații potențial incriminatoare pentru a fi trimise ca dovezi organizațiilor internaționale abilitate pentru urmărirea și pedepsirea acestor acte (Curtea Penală Internațională - organism judiciar independent de ONU, Curtea Internațională de Justiție a ONU, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Consiliului Europei). În acest proces s-au angajat o serie de actori. Unul dintre aceștia este Misiunea de experți a OSCE înființată în cadrul Mecanismului de la Moscova care în 13 aprilie a emis un raport care acoperă perioada 24 februarie - 1 aprilie 2022 a conflictului și în care sunt incluse dovezi privind țintirea directă a civililor, atacuri asupra instituțiilor medicale, violuri, execuții, jafuri și deportări forțate a civililor în Rusia (OSCE 2022). În această activitate, sunt implicate și state, cazuri specifice fiind cele ale SUA și Regatului Unit care investighează rapoarte despre presupusele atacuri chimice de la Mariupol, pentru a identifica eventuale dovezi ale posibilelor crime de război (Politico 2022) și Franței, care a deschis trei anchete cu privire la posibile crime de război din Ucraina, legate de acte împotriva cetățenilor francezi (Reuters 2022). Similar, câteva zeci de organizații nonprofit⁸ și-au unit eforturile într-o inițiativă globală „Ruperea cercului vicios al impunității Rusiei pentru crimele sale de război” („Tribunal pentru Putin”, pe scurt), până la 8 aprilie documentând și înregistrând 1.188 de incidente ca crime de război comise de Rusia pe teritoriul Ucrainei (Ukrainian Helsinki Human Rights Union 2022). Evident, pentru fiecare dintre situațiile de încălcare semnalate, trebuie să se desfășoare anchete adecvate de către comisii specifice stabilite la nivelul organismelor abilitate, focalizate pe judecarea separată a

spețelor de drept internațional umanitar sau de drepturi ale omului. Situația este cu atât mai complicată cu cât anchetatorii cred că deși atrocitățile comise în Ucraina au bază legală spre a fi urmărite penal internațional, gradul de atribuire și implicit de penalizare a lor este scăzut.

Ca urmare a multiplelor sesizări asupra încălcărilor repetate ale drepturilor omului și dreptului internațional umanitar, au fost și decizii directe ale unor astfel de organisme. Astfel, pe 16 martie, Consiliul Europei decidea expulzarea Rusiei din organizație cu efect imediat, invocând art. 8 din Statutul său conform căruia „Oricărui membru al Consiliului Europei, care a încălcat în mod grav art. 3 (respectiv, principiul statului de drept și principiul în virtutea căruia fiecare persoana aflată sub jurisdicția sa trebuie să se bucure de drepturile și libertățile fundamentale ale omului, n.a.), îi pot fi suspendate drepturile de reprezentare” (Consiliul Europei 1949). De asemenea, în 23 martie, Consiliul a declarat că Rusia „va înceta să mai fie o Înaltă Parte Contractantă la Convenția Europeană a Drepturilor Omului de la 16 septembrie 2022” (Council of Europe 2022). În practică, suspendarea prezintă faptul că această Convenție nu se va mai aplica Rusiei, ceea ce este și în detrimentul cetățenilor ruși care nu vor mai putea să apeleze la Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru încălcările autorităților ruse.

În urma rapoartelor asupra încălcărilor normelor de drept internațional comise de forțele ruse, la inițiativa SUA, sancționarea Rusiei a continuat în forurile internaționale astfel încât, în Adunarea Generală a ONU din 7 aprilie 2022, s-a cerut ca Rusia să fie suspendată din Consiliul pentru Drepturile Omului cu 93 de voturi pentru și 24 împotrivă, 84 de membri aținându-se, unul dintre aceștia fiind China care și-a justificat decizia declarând că suspendarea Rusiei „va agrava divizarea, va intensifica conflictul și va pune în pericol eforturile de pace” (UN General Assembly 2022). De asemenea, Rusia și-a pierdut calitatea de membru în numeroase organisme ONU precum *Forumul permanent al problemelor indigene*, *Comitetul ONU pentru organizații neguvernamentale*, *UNICEF* și *ONU-Femei*. Mai mult, în declarația membrilor G7 din 7 aprilie se pune accent pe susținerea și creșterea presiunii asupra Rusiei „prin impunerea unor măsuri restrictive suplimentare coordonate pentru a împiedica efectiv abilitățile Rusiei de a continua

⁸ Lista membrilor inițiativei până la 8 aprilie 2022 cuprinde: Uniunea Ucraineană Helsinki pentru Drepturile Omului (UHHRU), Grupul pentru Protecția Drepturilor Omului din Harkiv, Centrul pentru Libertăți Civile, Purtătorii Adevărului, La Strada, Legea Oamenilor de Mediu, Organizația Regională Ivano-Frankivsk „Moloda Prosvita”, Grupul de Protecție a Drepturilor Omului Chuhuviv, Grupul de Nord de Protecție a Drepturilor Omului, Centrul de Protecție a Drepturilor Omului Cherkasy, Fundația Regională pentru Compasiune și Sănătate Kherson, filiala

Kherson a Comitetului Alegătorilor din Ucraina, Teritoriul Succesului în Hmelnytskyi, filiala regională Odessa a Comitetului Alegătorii Ucrainei, ONG-ul „MART” din Cernihiv, Casa Educațională pentru Drepturile Omului Cernihiv, Liga Legală Podil, Grupul pentru Drepturile Omului „SICH” din Dniro, Centrul de cercetare juridică și politică „SIM” din Lviv și alte organizații la care se adaugă birourile publice ale UHHRU din Kramatorsk, Toretsk, Mariupol, Pokrovsk, Cernăuți, Șerkasi, Zaporizhzhia și Ujhorod.

agresiunea împotriva Ucrainei” (U.S. Embassy in Georgia 2022).

Seria de negocieri de pace ruso-ucrainene a fost demarată de două echipe de consultare ce s-au întâlnit inițial în Belarus - 28 februarie, 3 și 7 martie -. Ulterior, acestea s-au mutat în Turcia – 14-17, 21 martie –. O altă serie de negocieri este cea desfășurată la nivel ministerelor de afaceri externe, context în care ministrul ucrainean de externe Dmytro Kuleba și omologul său rus, Serghei Lavrov, s-au întâlnit de două ori, la Antalya, Turcia, pe 10 martie și din nou la Istanbul, pe 28 martie. Dar, la niciuna dintre aceste serii de negocieri cei doi președinți nu s-au întâlnit față în față și nici nu au fost înregistrate rezultate notabile.

La cea de-a șasea rundă desfășurată între 29-30 martie 2022 în Turcia părea că apar primele semne de progres în contextul în care Rusia declara că va „reduce drastic operațiunile militare de luptă în Kiev și Cernihiv pentru a facilita creșterea încrederii reciproce pe parcursul negocierilor” (BBC 2022), marcându-se astfel intenția de a intra într-o fază de de-escaladare a conflictului. S-a demonstrat ulterior că mișcărilor trupelor rusești au reprezentat doar re poziționări în spațiu cu scopul de a atinge alte obiective.

Ulterior, la negocierile ce au continuat în 7 aprilie 2022, în formula la nivele de ministere de externe care a implicat medierea israeliană și turcă, elementele contradictorii majore în negocieri pentru partea rusă s-au arătat a fi - recunoașterea Crimeii și așa-numitelor republici populare Donbas ca state independente, neutralitatea și statutul non-nuclear al Ucrainei și exerciții comune ale Ucrainei cu alte state desfășurate doar cu acordul Moscovei -, iar pentru partea ucraineană – suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei și obținerea unor garanții de securitate solide din partea terților (Wilson Center 2022). Aceste contradicții au trecut în prim-planul negocierilor aproape imediat, în paralel cu discuțiile legate mai direct de conflictul în sine, cum ar fi încetarea permanentă a focului, schimburile de prizonieri, eforturile de evacuare și accesul organizațiilor de ajutor umanitar. În acest context, ministrul de externe rus Serghei Lavrov declara că „partea ucraineană a prezentat un proiect de acord care a deviat de la propunerile asupra cărora negociatorii părților au convenit” (Reuters 2022). Ulterior, într-o altă declarație din 11 aprilie, același ministru rus declara presei locale că deși negocierile de pace sunt în desfășurare, Rusia nu își va opri atacurile, de asemenea, nega că Rusia comite crime de război (Pravda 2022). Mai mult, în 12 aprilie, președintele Putin declara că „Ucraina și-a schimbat poziția față de discuțiile de pace anterioare de la Istanbul, spunând că acestea au ajuns

în impas” (Anadolu Agency 2022). Concluzia momentului este că deși pozițiile părților devin ceva mai clare, niciun compromis nu pare să fie la orizont, timp în care atacurile directe împotriva civililor și a bunurilor civile, care pot echivala cu crime de război, sunt din ce în ce mai frecvente și de mai mare amploare.

Un nou set de sancțiuni și perspective sumbre pentru economia rusă

Cristian Băhnăreanu

Deși amploarea impactului asupra economiei globale este caracterizată încă de un mare grad de incertitudine și depinde în mare măsură de durata războiului dus de Rusia în Ucraina și răspunsurile politice ale părților, noi semnale vin din partea organizațiilor economice internaționale care arată că economia mondială va fi afectată cel puțin pe termen scurt de acest conflict, de sancțiunile economice și multitudinea de efecte asociate. Chiar și înainte de acest război, redresarea globală se afla într-o fază de decelerare pe fondul intensificării tensiunilor geopolitice, persistenței pandemiei de Covid-19, diminuării sprijinului macroeconomic și blocajelor continue în materie de aprovizionare. Mai mult, s-a deteriorat conectivitatea comercială prin perturbarea rutelor de tranzit maritim și aerian de mărfuri și creșterea costurilor de transport. Impactul economic s-a transferat rapid în creșterea prețurilor internaționale ale unor mărfuri ce provin mai ales din Rusia și Ucraina, cu un maxim de: +70% la gaze naturale, +65% cărbune, +40% grâu și +30% petrol (The World Bank Spring 2022, 6). Aceste presiuni asupra prețurilor sunt agravate de inflația galopantă și o posibilă criză alimentară.

Ponderea Rusiei și Ucrainei în economia globală este destul de mică⁹, dar ele au importanță deosebită în comerțul mondial prin prisma rolului lor de furnizori de grâu (30%), porumb, îngrășăminte și gaze naturale (20%), petrol (11%), metale rare (palaui, titan, uraniu) și gaze inerte (argon, neon) (OECD March 2022, 5). Banca Mondială estimează că, în 2022, economia Ucrainei va scădea cu circa 45,1% în funcție de durata și intensitatea războiului, cea rusă – care deja se află în recesiune – se va contracta cu cel puțin 11,2% pe fondul căderii puternice a cererii interne, cea din Belarus doar cu 6,5%, iar, per ansamblu, Europa de Est va înregistra o scădere economică de 30,7% (The World Bank Spring 2022, 36-37). Mai mult, simulările OECD arată o posibilă reducere a creșterii economice cu circa 1,4% în zona euro și cu puțin peste 1% la nivel mondial cu condiția ca șocurile de pe piețele de mărfuri și cele financiare să se mențină cel puțin un an și Rusia să intre într-o recesiune profundă (OECD March 2022, 7).

⁹ Cele două economii reprezintă circa 2% din PIB-ul global și

o proporție similară din comerțul mondial.

Ca urmare a dezvăluirilor tragediei din orașul Bucha din 6 aprilie 2022, G7 și UE anunță planuri de a documenta și de a disemina informații despre atrocitățile comise de forțele armate ruse și de a impune Rusiei și mai multe costuri economice, inclusiv prin sancțiuni suplimentare. Astfel, administrația Biden a emis un ordin executiv prin care a interzis exporturile de servicii și noi investiții americane în Rusia (The White House 2022a), iar Trezoreria SUA a impus sancțiuni financiare asupra Sberbank și Alfa-Bank, blocând total activele acestora, familiilor lui Vladimir Putin și Serghei Lavrov, membrilor Consiliului de Securitate al Rusiei, inclusiv premierul Mihail Mișustin și vicepreședintele Dmitri Medvedev (U.S. Department of the Treasury 2022) (Liptak, Klein și Collins 2022).

La rândul său, UE a adoptat cel de-al cincilea pachet major de sancțiuni prin care: a interzis importurile de cărbune rusec, începând din august 2022, precum și de lemn, ciment, îngrășăminte, fructe de mare și băuturi alcoolice; a extins interdicțiile de export prin includerea combustibilului pentru avioane, calculatoarelor cuantice, semiconductoarelor și altor produse și servicii tehnologice; a interzis accesul navelor rusești în porturile UE, precum și utilizarea de către vehiculele rusești și belaruse a drumurilor din UE; a impus interdicție totală asupra tranzacțiilor altor patru bănci rusești și sancțiuni financiare la adresa oligarhilor ruși, politicienilor și membrilor familiei acestora, inclusiv fiicele președintelui rus; a interzis companiilor rusești participarea la proiectele de achiziții publice din UE (Council of the EU 2022).

În aceeași notă, Marea Britanie a sancționat din punct de vedere financiar Sberbank, Banca de credit din Moscova, opt oligarhi ruși, pe Serghei Lavrov și ficele lui Putin, a interzis importurile de produse rusești din fier și oțel, exporturile de tehnologii cuantice și materiale avansate către economia rusă și toate investițiile noi în Rusia și s-a angajat să renunțe la importurile de cărbune și petrol rusești până la sfârșitul anului 2022 și la cele de gaze cât mai curând posibil (GOV.UK 2022a) (GOV.UK 2022b). Și Japonia a interzis importul anumitor produse rusești și noi investiții în Rusia și a sancționat financiar 398 de cetățeni ruși (inclusiv fiicele lui Putin) și 28 de entități rusești (inclusiv Sberbank și Alfa-Bank) (Ministry of Finance, Japan 2022), iar Australia a impus sancțiuni financiare și interdicții de călătorie pentru mai mulți oligarhi ruși (Federal Register of Legislation 2022a).

Și în zilele următoare, comunitatea internațională a continuat să expulzeze o serie de diplomați ruși și să pună în aplicare noi sancțiuni (BBC News 2022) (Reuters Graphics 2022) menite destabilizeze economia rusă și să sporească presiunea economică și financiară asupra regimului de la Moscova pentru a-l obliga să renunțe la operațiile militare din Ucraina și să revină la calea diplomatică:

- SUA a extins cerințele de licență privind controalele la export aplicate Rusiei și Belarusului, adăugând pe lista alte 120 de firme rusești și belaruse despre care se presupune că ar sprijini armatele celor două țări, precum Alrosa (cea mai mare companie minieră de diamante din Rusia) și United Shipbuilding Corporation (companie rusă responsabilă de construirea navelor de război ale marinei ruse) (U.S. Department of Commerce 2022a) (U.S. Department of Commerce 2022b) (U.S. Department of the Treasury 2022) (U.S. Department of State 2022). De asemenea, același departament a emis ordine prin care revocă temporar privilegiile de export a trei companii aeriene ruse – Aeroflot, Azur Air și UTair – pentru presupuse încălcări ale controalelor la export anterioare (U.S. Department of Commerce 2022c). Mai mult, administrația Biden a semnat două proiecte de lege prin care interzice importurile de energie din Rusia și suspendă relațiile comerciale normale cu Rusia și Belarus (The White House 2022b);

- Australia a interzis exporturile anumitor bunuri de lux către Rusia (Federal Register of Legislation 2022b);

- Canada a interzis exporturile de servicii de asigurare pentru industria aeronautică rusă, aviație și aerospațială și a sancționat financiar alte 33 de entități din sectorul de apărare al Rusiei și o serie de oligarhi ruși (Government of Canada 2022a) (Government of Canada 2022b);

- Elveția adoptă noul pachet de sancțiuni al UE din 8 aprilie, cu excepția interdicțiilor de transport care nu sunt necesare din cauza poziției sale geografice, și, în plus, impune sancțiuni financiare și restricții de călătorie pentru încă 200 de persoane și entități rusești (The Federal Council 2022);

- Marea Britanie a sancționează financiar 206 persoane, inclusiv a 178 de separatiști din așa-numitele republici populare Donețk și Lugansk, mai mulți oligarhi ruși, precum și apropiații și angajații acestora (GOV.UK 2022c).

Se pare că toate aceste sancțiuni vor avea un impact puternic asupra economiei ruse, Banca Mondială prognozând că, până la sfârșitul anului 2022, investițiile se vor diminua cu circa 17%, rata inflației va atinge 22%, iar exporturile și importurile vor scădea cu 30,9% și, respectiv, 35,2% (The World Bank Spring 2022, 92). De asemenea, va fi afectată și capacitatea Rusiei de a susține efortul de război dat fiind că o mare parte a importurilor rusești vizează produse și tehnologie avansată necesare procesului de industrializare a economiei ruse.

De cealaltă parte, Rusia a expulzat 18 diplomați ai Reprezentanței UE de la Moscova, 45 de diplomați polonezi și doi bulgari ca ripostă la acțiunile similare ale țărilor occidentale (TASS 2022a) (TASS 2022b) (TASS 2022c), ceea ce afectează relațiile bilaterale și eforturile diplomatice de aplanare a conflictului

din Ucraina. De asemenea, a interzis exporturile a peste 200 de produse până la sfârșitul anului 2022, inclusiv din domeniul telecomunicațiilor, medical, agricol sau diverse vehicule, echipamente electrice și lemn. Pentru a face față mai eficient sancțiunilor occidentale, Putin și Lukașenko au susținut că este nevoie de aprofundarea integrării ruso-belarusă prin crearea unei piețe comune a energiei electrice, suplimentarea exercițiilor militare comune, prețuri favorabile la petrol și gaze pentru Belarus, consum domestic cu plăți în ruble și construcția comună a unei centrale nucleare care va fi pusă în funcțiune până la sfârșitul anului 2022 (Alberti 2022). Dmitri Medvedev a declarat că sancțiunile împotriva Rusiei ar putea provoca prăbușirea tuturor instituțiilor internaționale și ar putea duce la distrugerea ordinii internaționale și la consecințe grave pentru economia globală (TASS 2022d).

Pentru a contracara eventualele interdicții ale UE asupra importurilor de petrol și gaz rusesc¹⁰, Rusia susține că poate redirecționa rapid, la prețuri preferențiale, resurse energetice destinate Europei către alte țări considerate „prietenose” din alte regiuni ale lumii care au nevoie de ele, precum și să sporească consumul intern (Reuters Staff 2022). Se referă la continentul asiatic, în special China și India, dar acest lucru nu se poate realiza repede și ușor, fiind nevoie de acorduri politice, de investiții, de conducte și alte facilități etc. O altă problemă pentru Rusia sunt relațiile comerciale de lungă durată ale două puteri economice din Asia cu țări bogate în hidrocarburi din Orientul Mijlociu (Arabia Saudită, Irak, Emiratele Arabe Unite etc.) (Sullivan 2022) Totuși, Ungaria, prin vocea prim ministrului reales, Viktor Orbán, a anunțat că este gata să plătească livrările de gaze rusești în ruble, ceea ce ar însemna o încălcare a sancțiunilor UE impuse Rusiei (Cseresnyés 2022). Deja au apărut zvonuri că unele companii ocolesc dispozițiile UE, amestecând petrolul rusesc cumpărat la prețuri mult mai mici cu cel din alte surse și apoi comercializează noul amestec pe piața europeană (HotNews 2022).

Pe măsură ce capacitatea Moscovei de a folosi valută și linii de credit a fost blocată, economia rusă a devenit tot mai dependentă de fluxurile curente de venituri din exporturile sale de petrol, gaze naturale și produse conexe. Dacă blocarea totală a importurilor de energie rusească către Europa nu pare a fi încă o opțiune, deoarece unele economii europene sunt atât de dependente de gazul rusesc încât aproape sigur ar intra în recesiune, reducerea utilizării hidrocarburilor rusești de către țările europene, cuplată cu îmbunătățirea aprovizionării cu petrol și gaze de la alți producători, rămâne o prioritate. Măsurile respective ar duce la creșterea ofer-

tei totale și, implicit, la scăderea prețurilor internaționale ale petrolului, ceea ce va avea un efect negativ asupra veniturilor în valuta străină ale Rusiei.

Escaladarea crizei umanitare: refugiați, persoane dislocate intern și victime civile

Alexandra Sarcinschi

În primele două săptămâni ale lunii aprilie fluxul de refugiați din Ucraina către țările vecine a continuat într-un ritm mai redus decât în luna anterioară (figura nr. 4), cu o medie zilnică de aproximativ 53.000 de persoane, sub jumătate din media zilnică înregistrată în primele două săptămâni ale războiului (UNHCR 2022a).

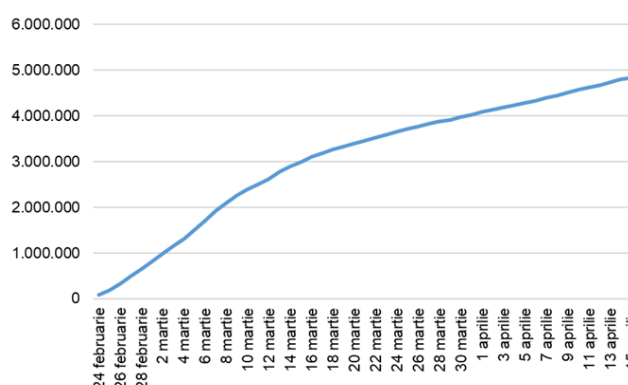

Figura nr. 4: Evoluția numărului de refugiați din Ucraina de la începutul războiului până la 15 aprilie 2022 (UNHCR 2022a)

La data de 15 aprilie, numărul total al refugiaților din Ucraina era de peste 4,7 milioane de persoane, majoritatea ieșind din țară pe la granița cu Polonia (2.744.778 persoane) și România (732.473 persoane) (figura nr. 5).

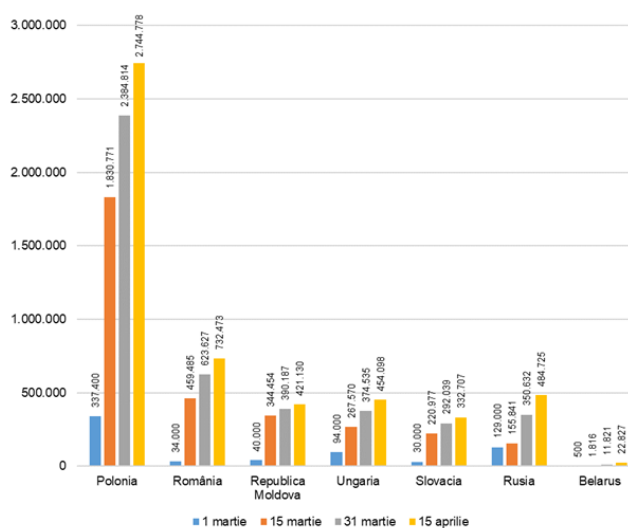

Figura nr. 5: Aflox total de refugiați din Ucraina în țările vecine până la 15 aprilie 2022 (UNHCR 2022a)¹¹

¹⁰ Deja SUA, Canada, Australia și Marea Britanie au luat astfel de măsuri, interzicând importurile de petrol din Rusia.

¹¹ Datele prezentate pentru Rusia și Belarus corespund zilei de 14 aprilie 2022.

În continuare, se observă creșterea numărului total de refugiați care au trecut granița cu Federația Rusă: de la 350.632 de persoane la sfârșitul lunii martie, la 484.725 la 14 aprilie. Autoritățile ucrainene acuză deportările ilegale (Ukraine 2022), făcând apel la art. 49 din a IV-a Convenție de la Geneva (1949): „Transferările forțate, în masă sau individuale, precum și deportările de persoane protejate din teritoriul ocupat în teritoriul Puterii ocupante sau în acela al oricărui alt stat, ocupat sau nu, sunt interzise, oricare ar fi motivul” (ONU 1949).

În cazul României, cifrele publicate de către Poliția de frontieră diferă de cele înregistrate în statisticile ONU din cauza situației speciale de la granița dintre Republica Moldova și țara noastră, unde sunt înregistrați a doua oară cei care au trecut din Ucraina în Moldova și au ales să călătorească spre România. ONU, așadar, centralizând datele furnizate de către autoritățile naționale, dublează numărul refugiaților care sosesc pe această rută. În total, autoritățile române au înregistrat de la începutul războiului, până la 15 aprilie, 721.951 de refugiați din Ucraina (Poliția de Frontieră Română 2022), dintre care 4.344 au solicitat azil, iar gradul de ocupare al centrelor de cazare ale Inspectoratului General pentru Imigrări este de 70,7% (MAI 2022).

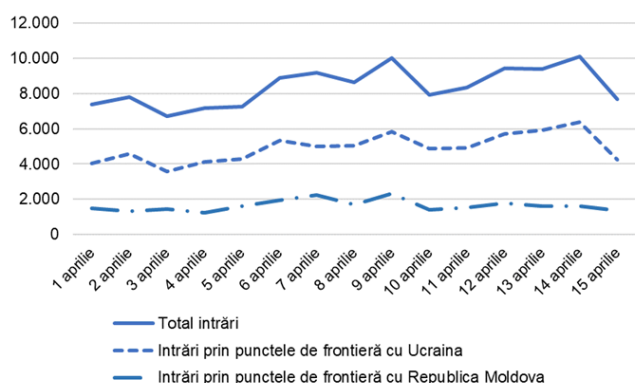

Figura nr. 6: Aflux total de refugiați din Ucraina în România până la 15 aprilie 2022 (Poliția de Frontieră Română 2022)

Dacă până la începutul lunii aprilie, numărul refugiaților care au trecut în Republica Moldova depășea numărul celor care au traversat frontiera cu Ungaria, în ultimele două săptămâni această tendință s-a inversat, posibil din cauza a doi factori principali: pe de o parte, concentrarea numărului de persoane dislocate intern spre regiunea vestică a Ucrainei, ceea ce asigură accesul mai ușor la punctele de trecere a frontierei cu Polonia, România, Ungaria și Slovacia și, pe de altă parte, scăderea capacității Republicii Moldova de a face față crizei umanitare. Dat fiind faptul că numărul refugiaților din Ucraina în Republica Moldova este în continuare foarte mare în comparație cu resursele țării, iar o parte importantă a acestora au ca destinație finală țări occidentale, autoritățile au organizat împreună cu Înaltul Comisariat al ONU pentru

Refugiați, Organizația Mondială pentru Migrație și țările Uniunii Europene, transport aerian gratuit spre Austria, Franța, Letonia, Germania și Spania, unde refugiații se pot înregistra pentru acordarea protecției temporare (UNHCR 2022b).

Cu toate acestea, conform Serviciul de poliție a frontierei de stat al Ucrainei, există un număr considerabil de ucraineni care s-au întors în țară de la începutul ofensivei militare (peste 870.000 de persoane), în timp ce fluxul zilnic de intrare era la data de 12 aprilie de aproximativ 30.000 de persoane (OCHA 2022). Dacă în primele zile ale războiului majoritatea persoanelor care au intrat în Ucraina erau bărbați, aceeași sursă precizează că în ultimele zile a crescut numărul femeilor, copiilor și bătrânilor care se întorc, ceea ce face ca activitatea organizațiilor internaționale specializate în acordarea de ajutor umanitar să fie și mai dificilă.

Scăderea numărului de refugiați poate fi cauzată în continuare de factorii menționați în analiza dedicată ultimelor două săptămâni din luna martie 2022, precum imposibilitatea de a călători a anumitor categorii de populație definite pe baza vârstei, stării de sănătate și nivelului de trai, dar, în momentul de față, datele existente aduc în prim plan problematica imposibilității evacuării civililor din cauza blocării de către forțele armate ruse a coridoarelor de evacuare și a încălcării armistițiului în Luhansk (Radio Free Europe 2022). Conform declarațiilor viceprim-ministrului ucrainean, Iryna Vereshchuk, în ziua de 13 aprilie, cele 10 coridoare deschise anterior pentru evacuarea cetățenilor din orașele sudice asediate (Anadolu Agency 2022) au fost închise, din cauza blocării de către ruși a coloanelor de autobuze, iar în 14 aprilie au fost deschise nouă coridoare umanitare: patru până la Zaporojie și cinci până la Bakhmut (figura nr. 7) (Radio Free Europe 2022). Evacuarea din Luhansk a fost amânată până la implementarea reală a unui acord de încetare a focului de către trupele rusești.

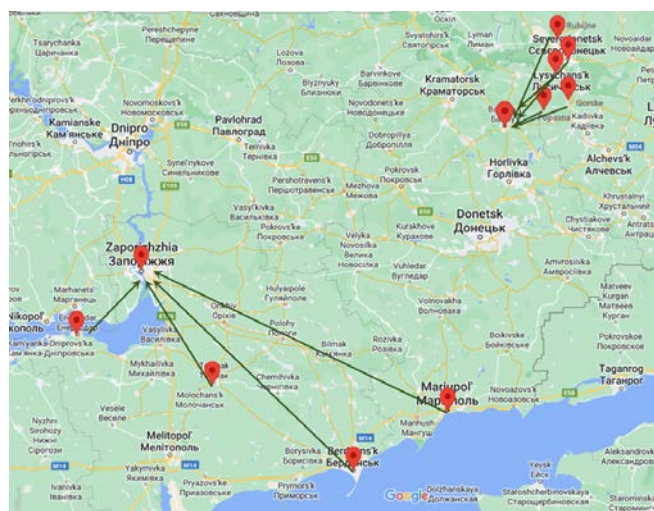

Figura nr. 7: Coridoarele de evacuare a civililor deschise în ziua de 14 aprilie 2022

Chiar dacă autoritățile ucrainene au putut evacua o parte a civililor din zonele de conflict, la 11 aprilie, primarul orașului Mariupol anunța că peste 120.000 de persoane sunt încă acolo și au nevoie urgentă de ajutoare umanitare (WHO 2022). Cei care au reușit să părăsească estul Ucrainei, zona în care se desfășoară cele mai multe lupte, s-au deplasat către orașele din vest, nord și centru, astfel că numărul persoanelor dislocate intern (IDP) a crescut considerabil de la 6,4 milioane de persoane la sfârșitul lunii martie la 7,1 milioane la mijlocul lunii aprilie (WHO 2022). În continuare, în regiunea de vest sunt masate peste 2 milioane de IDP, în timp ce în nord și centru între 501.000 și 2 milioane de IDP.

În cele două săptămâni analizate, pe lângă aspectele legate de nevoile umanitare ale populației civile, a fost adusă în atenție problematica crimelor de război, dar și a unui potențial genocid, în special în discursurile președintelui ucrainean, Volodimir Zelensky (President of Ukraine 2022a) (President of Ukraine 2022b) (Schnell 2022), ale celui american, Joe Biden (The White House 2022), și ale altor oficiali europeni și mass-media (Wright 2022) (Liptak 2022).

Dacă oficialii ucraineni afirmă că s-au înregistrat 6.673 de crime de război (Ukraine 2022), dar care nu sunt confirmate încă de către organizațiile internaționale, numărul victimelor civile este recunoscut la nivel internațional: 4.633 de persoane (2.651 civili răniți și 1.982 civili uciși), dintre care 198 de copii decedați (OHCHR 2022) (Ukraine 2022). Biroul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului consideră că cifrele reale sunt considerabil mai mari, deoarece încă nu au fost colectate toate datele din zonele în care au avut loc sau se desfășoară ostilități intense, precum: Mariupol, Izium și Popasna (OHCHR 2022). De asemenea, sunt în curs de înregistrare zecile de victime din orașele din care forțele armate ruse s-au retras la începutul lunii aprilie: Bucha, Irpin, Hostomel și Borodianka (Ukraine Crisis Media Center 2022).

Deși în ultimele două săptămâni trupele rusești s-au concentrat în regiunea de est, retrăgându-se parțial din zona Kievului, consolidarea acestora și reluarea ostilităților va duce la un număr și mai mare de victime, refugiați și IDP, la distrugerea infrastructurii civile, în special cea sanitară, și a lanțurilor de aprovizionare agravând o criză umanitară deja de mare amploare.

Bibliografie:

Alberti, Mia. 2022. *President of Belarus, a Putin ally, defends Russia's invasion of Ukraine*. CNN, 12 April. Accesat 04 16, 2022. https://edition.cnn.com/europe/live-news/ukraine-russia-putin-news-04-12-22/h_7f974ead1eef427452418bd075db2ace.

Anadolu Agency. 2022. *Putin says Ukraine changed its stance from Istanbul peace talks*. 12 April. Accesat 04 15, 2022. <https://www.aa.com.tr/en/russia-ukraine-war/putin-says-ukraine-changed-its-stance-from-istanbul-peace-talks/2561918>.

Anadolu Agency. 2022. *Ukraine Says 10 Humanitarian Corridors Agreed for Civilian Evacuation*. 9 April. Accesat Aprilie 15, 2022. <https://www.aa.com.tr/en/europe/ukraine-says-10-humanitarian-corridors-agreed-for-civilian-evacuation/2559506>.

AP News. 2022. *Missile kills at least 52 at crowded Ukrainian train station*. 09 April. Accesat 04 12, 2022. <https://apnews.com/article/russia-ukraine-europe-ap-top-news-migration-united-nations-ee2fa37bb0ace7b4714c084998765f65>.

APP, SBS. 2022. „China reacts to AUKUS hypersonic missiles deal as Barnaby Joyce says weapons pose 'existential threat'.” *SBS News*, 06 04. Accesat 04 11, 2022. <https://www.sbs.com.au/news/article/china-reacts-to-aukus-hypersonic-missiles-deal-as-barnaby-joyce-says-weapons-pose-existential-threat/rdz8wawst>.

Askew, Joshua, și Reuters. 2022. *What impact will the sinking of the Moskva have on the Ukraine war?* Euronews, 15 April. Accesat 04 15, 2022. <https://www.euronews.com/my-europe/2022/04/15/what-impact-will-the-sinking-of-the-moskva-have-on-the-ukraine-war#>.

BBC. 2022. *Head of village near Bucha killed with family in Ukraine*. 4 April. Accesat 04 12, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-europe-60989632>.

BBC News. 2022a. *Ukraine war in maps: Tracking the Russian invasion*. The Visual Journalism Team, 15 April. Accesat 04 15, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-europe-60506682>.

BBC News. 2022. *What sanctions are being imposed on Russia over Ukraine invasion?* 13 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-europe-60125659>.

BBC. 2022. *Ukraine war: Russia says it will curb Kyiv assault as peace talks progress*. 30 03. Accesat 03 31, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-europe-60916098>.

—. 2022. „What is a war crime and could Putin be prosecuted over Ukraine?” *BBC News*. 06 April. Accesat 04 11, 2022. <https://www.bbc.com/news/world-60690688>.

Bloomberg News. 2022. „Ukraine Update: U.S., EU to Send More Arms; Warship Damaged.” *Bloomberg*. Accesat 04 14, 2022. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-04-13/ukraine-update-polish-and-baltic->

presidents-set-to-visit-kyiv.

Burns, Robert, și Hope Yen. 2022. „US doubts new Russian war chief can end Moscow's floundering.” *Associated Press*, 10 April. Accesat 04 11, 2022. https://apnews.com/article/russia-appoints-new-ukraine-war-commander-dvornikov-225f976f9abfb5aff6154ac3b77c21e6?utm_source=Twitter&utm_medium=AP&utm_campaign=SocialFlow.

Child, David, Sasha Petrova, și Nigel Wilson. 2022. „Russia-Ukraine live news: Rebels to 'intensify' fight in east.” *AlJazeera*, 10 April. Accesat 04 11, 2022. <https://www.aljazeera.com/news/2022/4/10/russia-ukraine-live-news-war-to-slash-ukraines-gdp-by-45>.

CNN. 2022. *Video appears to show execution of Russian prisoner by Ukrainian forces*. 08 April. Accesat 04 12, 2022. <https://edition.cnn.com/2022/04/07/europe/ukrain-e-execution-russian-prisoner-intl/index.html>.

Consiliul European. 1949. „Statutul Consiliului European.” *Legislație.just*. 5 mai. Accesat 04 11, 2022. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/30114>.

Council of Europe. 2022. *Russia ceases to be a Party to the European Convention on Human Rights on 16 September 2022*. 23 March. Accesat 04 11, 2022. <https://www.coe.int/en/web/portal/-/russia-ceases-to-be-a-party-to-the-european-convention-of-human-rights-on-16-september-2022#:~:text=Back%2C%20Russia%20ceases%20to%20be%20a%20Party%20to%20the%20European%20Convention,Rights%20on%2016%20September%202022&text>.

Council of the EU. 2022. „EU adopts fifth round of sanctions against Russia over its military aggression against Ukraine.” *Press release*. 8 April. Accesat 04 13, 2022. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/04/08/eu-adopts-fifth-round-of-sanctions-against-russia-over-its-military-aggression-against-ukraine/>.

Cseresnyés, Péter. 2022. *Dispute between EU and Hungary over Payment to Russia in Rubles*. *Hungary Today*, 11 April. Accesat 04 16, 2022. <https://hungarytoday.hu/dispute-between-eu-and-hungary-over-payment-to-russia-in-rubles/>.

Daily Mail. 2022. *'Retreating' Russian soldiers leave 13 'executed civilians' on highway of death*. 01 April. Accesat 04 12, 2022. <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10675673/Grim-eyewitness-accounts-suggest-Russian-war-crimes-against-civilians.html>.

Digital Desk. 2022. „Russia Ukraine War LIVE: Russia Warns To Strike Ukraine's Decision-making Centers In Kyiv.” *Republic World*. Accesat 04 14, 2022. <https://www.republicworld.com/world->

[news/russia-ukraine-crisis/russia-ukraine-war-news-live-updates-day-48-april-13-2022-liveblog.html](https://www.republicworld.com/world-news/russia-ukraine-crisis/russia-ukraine-war-news-live-updates-day-48-april-13-2022-liveblog.html).

Dumitru, Beatrice. 2022. „Răspunsul Rusiei pentru Finlanda, după ce a avertizat-o să nu se alăture NATO. Desfășoară echipament militar la granița cu țara nordică.” *Impact.ro*. Accesat 04 13, 2022. <https://www.impact.ro/raspunsul-rusiei-pentru-finlanda-dupa-ce-a-avertizat-o-sa-nu-se-alature-nato-desfasoara-echipament-militar-la-granita-cu-tara-nordica-340559.html>.

Express Web Desk. 2022. „Russia-Ukraine War News LIVE Updates: Next few days of war are crucial, says Volodymyr Zelenskyy.” *The Indian Express*, 11 April. Accesat 04 11, 2022. <https://indianexpress.com/article/world/russia-ukraine-war-news-live-updates-putin-nato-zelenskyy-biden-bucha-kyiv-7862107/>.

Federal Register of Legislation. 2022a. *Autonomous Sanctions (Designated Persons and Entities and Declared Persons—Russia and Ukraine) Amendment (No. 11) Instrument 2022*. 7 April. Accesat 04 13, 2022. <https://www.legislation.gov.au/Details/F2022L00568>.

Federal Register of Legislation. 2022b. *Autonomous Sanctions (Export Sanctioned Goods—Russia) Amendment (No.1) Designation 2022*. 4 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.legislation.gov.au/Details/F2022L00522>.

GOV.UK. 2022c. *UK hits key Russian oligarchs with sanctions worth up to £10 billion*. 14 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.gov.uk/government/news/uk-hits-key-russian-oligarchs-with-sanctions-worth-up-to-10bn>.

GOV.UK. 2022a. „UK imposes sweeping new sanctions to starve Putin's war machine.” *Press release*. 6 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.gov.uk/government/news/uk-imposes-sweeping-new-sanctions-to-starve-putins-war-machine>.

GOV.UK. 2022b. „UK sanctions target the lavish lifestyles of Putin's daughters.” *Press release*. 8 April. Accesat 04 13, 2022. <https://www.gov.uk/government/news/uk-sanctions-target-the-lavish-lifestyles-of-putins-daughters>.

Government of Canada. 2022a. *Regulations Amending the Special Economic Measures (Russia) Regulations*. 31 March. Accesat 04 14, 2022. https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/sanctions/russia_regulations-reglement_russie13.aspx?lang=eng.

Government of Canada. 2022b. *Regulations Amending the Special Economic Measures (Russia) Regulations*. 7 April. Accesat 04 14, 2022.

https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/sanctions/russia_regulations-reglement_russie14.aspx?lang=eng.

HotNews. 2022. *E rusesc, dar nu se vede. Trucurile companiilor pentru a continua să cumpere petrol din Moscova și să câștige mulți bani.* 14 aprilie. Accesat 04 16, 2022. https://www.hotnews.ro/stiri-razboi_ucraina-25497001-rusesc-dar-nu-vede-trucurile-companiilor-pentru-continua-cumpere-petrol-din-moscova-castige-multi-bani.htm.

Interfax-Ukraine. 2022. *Moscow preparing massive info campaign targeting foreign media, politicians - Kuleba.* 11 April. Accesat 04 15, 2022. <https://interfax.com.ua/news/general/823089.html>.

Kyiv Independent. 2022. *Bodies of tortured civilians found in Sunny Oblast.* 5 April. Accesat 04 12, 2022. <https://kyivindependent.com/uncategorized/bodies-of-tortured-civilians-found-in-sumy-oblast/>.

Liebermann, Oren. 2022. „US tested hypersonic missile in mid-March but kept it quiet to avoid escalating tensions with Russia.” *CNN*, 05 04. Accesat 04 11, 2022. <https://edition.cnn.com/2022/04/04/politics/us-hypersonic-missile-test/index.html>.

Liptak, Kevin. 2022. „Biden calls atrocities in Ukraine a “genocide” for the first time.” *CNN*. 12 April. Accesat Aprilie 16, 2022. <https://edition.cnn.com/2022/04/12/politics/biden-iowa-genocide/index.html>.

Liptak, Kevin, Betsy Klein, și Kaitlan Collins. 2022. „Biden says 'major war crimes' being discovered in Ukraine after he announces new sanctions on Russia.” *CNN*. 7 April. Accesat 04 13, 2022. <https://edition.cnn.com/2022/04/06/politics/us-latest-sanctions-on-russia/index.html>.

MAI. 2022. *Principalele misiuni ale structurilor MAI, în ultimele 24 de ore.* 16 Aprilie. Accesat Aprilie 16, 2022. <https://www.mai.gov.ro/principalele-misiuni-ale-structurilor-mai-in-ultimele-24-de-ore-13/>.

Mason Clark, Karolina Hird, George Barros. 2022. *Russian Offensive Campaign Assessment.* Washington, DC: Institute for the Study of War & AEI's Critical Threats Project.

Ministry of Finance, Japan. 2022. *ウクライナ情勢に関する外国為替及び外国貿易法に基づく措置について.* 12 April. Accesat 04 13, 2022. https://www.mof.go.jp/policy/international_policy/gaitame_kawase/gaitame/economic_sanctions/gaitamehou_shisantouketsu_20220412.html.

Modern Diplomacy. 2022. *Ukraine Targets & Kills Civilians, Says Russia Did It; U.S.&EU Press Report the Lie (NOT the Truth).* 10 April. Accesat 04 14, 2022.

<https://moderndiplomacy.eu/2022/04/10/ukraine-targets-u-s-eu-press-report-the-lie-not-the-truth/>.

New Strategy Center și Center for European Policy Analysis. 2022. *The War in Ukraine and its Consequences on the Eastern Flank. Acting as One.* București, 7 aprilie. Accesat 04 10, 2022. <https://www.newstrategycenter.ro/the-war-in-ukraine-and>.

New York Times. 2022. *Bucha's month of terror.* 11 April. Accesat 04 12, 2022. <https://www.nytimes.com/interactive/2022/04/11/world/europe/bucha-terror.html>.

OCHA. 2022. *Ukraine: Humanitarian Impact. Situation Report.* 13 April. Accesat Aprilie 15, 2022.

https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2022-04-13_Ukraine%20SitRep%20Humanitarian%20Impact_final.pdf.

OECD. March 2022. *Economic and Social Impacts and Policy Implications of the War in Ukraine.* OECD Economic Outlook, Interim Report, Paris: OECD Publishing.

OHCHR. 2022. *Ukraine: civilian casualty update 15 April 2022.* 15 April. Accesat Aprilie 17, 2022. <https://www.ohchr.org/en/news/2022/04/ukraine-civilian-casualty-update-15-april-2022>.

ONU. 1949. „Convenția de la Geneva privitoare la protecția persoanelor civile în timp de război.” ONU, 12 August.

OSCE. 2022. *Organization for Security and Co-operation in Europe.* 13 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.osce.org/files/f/documents/f/a/515868.pdf>.

Politico. 2022. *Why prosecuting Russian war crimes in Ukraine could be complicated.* 13 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.politico.com/news/2022/04/13/war-crimes-russia-ukraine-00024860>.

Polityuk, Pavel, și Natalia Zinets. 2022. „Explained: Ruins of Mariupol port could become Russia's first big prize in Ukraine.” *Indian Express*. Accesat 04 14, 2022. <https://indianexpress.com/article/explained/expalined-ruins-sea-of-azov-port-mariupol-could-become-russias-first-big-prize-ukraine-7868007>.

Politiia de Frontieră Română. 2022. *Ucraina.* Accesat Aprilie 15, 2022. <https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/n-ucraina-222>.

Pravda. 2022. *Lavrov said talks with Ukraine would continue, but without pauses in hostilities.* 11 April. Accesat 04 12, 2022. <https://www.pravda.com.ua/news/2022/04/11/7338848>.

President of Ukraine. 2022a. *It is time to do everything to make the war crimes of the Russian military the last manifestation of this evil on earth -*

address by the President of Ukraine. 3 April. Accesat Aprilie 16, 2022. <https://www.president.gov.ua/en/videos/chas-zrobiti-vse-shob-voyenni-zlochyni-rosijskih-vijskovih-s-2273>.

President of Ukraine. 2022b. *Speech by the President of Ukraine at a meeting of the UN Security Council*. 5 April. Accesat Aprilie 16, 2022. <https://www.president.gov.ua/en/news/vistup-prezidenta-ukrayini-na-zasidanni-radi-bezpeki-oon-74121>.

Radio Free Europe. 2022. *Ukraine Says Nine Humanitarian Corridors Agreed with Russian Forces*. 14 April. Accesat Aprilie 15, 2022. <https://www.rferl.org/a/mariupol-evacuation-corridors-war/31802883.html>.

Republic World. 2022. *Kyiv Alleges Russia Abused, Tortured Female Ukrainian Soldiers While Holding Them Captive*. 06 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.republicworld.com/world-news/russia-ukraine-crisis/kyiv-alleges-russia-abused-tortured-female-ukrainian-soldiers-while-holding-them-captive-articleshow.html>.

Reuters. 2022. *France opens inquiries over possible war crimes in Ukraine*. 5 April. Accesat 04 15, 2022. <https://www.reuters.com/world/france-opens-inquiries-over-possible-war-crimes-ukraine-2022-04-05/>.

Reuters Graphics. 2022. *Tracking sanctions against Russia*. Reuters Graphics, 14 April. Accesat 04 15, 2022. <https://graphics.reuters.com/UKRAINE-CRISIS/SANCTIONS/byvrjenzmve>.

Reuters. 2022. *Russia opens criminal case over alleged Ukrainian abuse of PoWs*. 7 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.reuters.com/world/russia-opens-criminal-case-over-alleged-ukrainian-abuse-pows-2022-04-07/>.

—. 2022. *Russia says Ukraine presented 'unacceptable' draft peace deal*. 7 April. Accesat 04 11, 2022. <https://www.reuters.com/world/europe/russia-says-ukraine-presented-unacceptable-draft-peace-deal-2022-04-07>.

Reuters Staff. 2022. *Putin says Russia can redirect energy exports away from the West*. 13 April. Accesat 04 16, 2022. <https://www.reuters.com/article/ukraine-crisis-putin-energy/putin-says-russia-can-redirect-energy-exports-away-from-the-west-idUSR4N2W200P>.

Schnell, Mychael. 2022. „Zelensky accuses Russia of genocide.” *The Hill*. 3 April. Accesat Aprilie 16, 2022. <https://thehill.com/news/sunday-talk-shows/3257609-zelensky-accuses-russia-of-genocide/>.

Sullivan, Arthur. 2022. *If Europe is done with Russian energy, where will Moscow sell its oil and*

gas? Deutsche Welle, 7 April. Accesat 04 16, 2022. <https://www.dw.com/en/if-europe-is-done-with-russian-energy-where-will-moscow-sell-its-oil-and-gas/a-61386880>.

TASS. 2022b. *Attempts by US, West to slow special operation in Ukraine to be curbed — Russian diplomat*. 13 April. Accesat 04 15, 2022. <https://tass.com/politics/1437081>.

TASS. 2022a. *Full-scale contacts with US over Ukraine senseless for now — senior diplomat*. 13 April. Accesat 04 15, 2022. <https://tass.com/world/1437089>.

TASS. 2022c. *Instances of expulsion of foreign diplomats from Russia*. 8 April. Accesat 04 16, 2022. https://tass.com/world/1435045?utm_source=google.ro&utm_medium=organic&utm_campaign=google.ro&utm_referrer=google.ro.

TASS. 2022b. *Moscow declares 18 staffers of EU office as personae non-gratae*. 15 April. Accesat 04 16, 2022. <https://tass.com/politics/1438431>.

TASS. 2022a. *Russia to counteract diplomatic war declared by West, Russian envoy says*. 8 April. Accesat 04 16, 2022. <https://tass.com/politics/1434953>.

TASS. 2022d. *Unprecedented sanctions against Russia to collapse international institutions — Medvedev*. 8 April. Accesat 04 16, 2022. <https://tass.com/world/1434967>.

Telegram. 2022. *Tepmihobo!* 11 April. Accesat 04 12, 2022. <https://t.me/polkazov/4408>.

The Associated Press. 2022. „U.S., U.K., Australia to work together on hypersonic missiles.” *U.S. News*, 06 04. Accesat 04 11, 2022. <https://www.nbcnews.com/news/us-news/us-uk-australia-work-together-hypersonic-missiles-rcna23143>.

The Federal Council. 2022. *Ukraine: Adoption of further EU sanctions against Russia and Belarus*. Bern, 13 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.admin.ch/gov/en/start/documentation/media-releases.msg-id-88028.html>.

The Guardian. 2022. *Rape as a weapon: huge scale of sexual violence inflicted in Ukraine emerges*. 4 April. Accesat 04 11, 2022. <https://www.theguardian.com/world/2022/apr/03/all-wars-are-like-this-used-as-a-weapon-of-war-in-ukraine>.

The Indian Express. 2022. „Ukraine war pushes Germans to change. They are wavering.” *The Indian Express*. Accesat 04 15, 2022. <https://indianexpress.com/article/world/ukraine-war-pushes-germans-to-change-they-are-wavering-7869097>.

The White House. 2022b. „Bills Signed: H.R. 6968 and H.R. 7108.” *Briefing Room*. 8 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.whitehouse.gov/briefing->

room/legislation/2022/04/08/bills-signed-h-r-6968-and-h-r-7108.

The White House. 2022a. „Prohibiting New Investment in and Certain Services to the Russian Federation in Response to Continued Russian Federation Aggression.” *Briefing Room*. 6 April. Accesat 04 13, 2022. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/presidential-actions/2022/04/06/prohibiting-new-investment-in-and-certain-services-to-the-russian-federation-in-response-to-continued-russian-federation-aggression/>.

The White House. 2022. *Statement of President Joe Biden on the UN Vote Suspending Russia from the Human Rights Council*. 7 April. Accesat Aprilie 16, 2022. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/04/07/statement-of-president-joe-biden-on-the-un-vote-suspending-russia-from-the-human-rights-council>.

The World Bank. Spring 2022. „War in the Region: Europe and Central Asia Economic Update.” Office of the Chief Economist, World Bank Group, Washington.

U.S. Department of Commerce. 2022c. „BIS Takes Enforcement Actions Against Three Russian Airlines Operating Aircraft in Violation of U.S. Export Controls.” *Press Releases*. 7 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.commerce.gov/news/press-releases/2022/04/bis-takes-enforcement-actions-against-three-russian-airlines-operating>.

U.S. Department of Commerce. 2022b. „Commerce Adds 120 Entities in Russia and Belarus to the Entity List, Further Limiting the Russian and Belarusian Militaries' Access to Items That Support Aggression Against Ukraine.” *Press Releases*. 1 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.commerce.gov/news/press-releases/2022/04/commerce-adds-120-entities-russia-and-belarus-entity-list-further>.

U.S. Department of Commerce. 2022a. „Commerce Department Expands Restrictions on Exports to Russia and Belarus in Response to Ongoing Aggression in Ukraine.” *Press Releases*. 9 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.commerce.gov/news/press-releases/2022/04/commerce-department-expands-restrictions-exports-russia-and-belarus>.

U.S. Department of State. 2022. *Additional State Department Designations Targeting Russian State-Owned Defense Shipbuilding Enterprise*. 7 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.state.gov/additional-state-department-designations-targeting-russian-state-owned-defense-shipbuilding-enterprise>.

U.S. Department of the Treasury. 2022. „The United States Sanctions Major Russian State-Owned Enterprises.” *Press Releases*. 7 April. Accesat 04 14, 2022. [https://home.treasury.gov/news/press-](https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0707)

releases/jy0707.

U.S. Department of the Treasury. 2022. *U.S. Treasury Escalates Sanctions on Russia for Its Atrocities in Ukraine*. 6 April. Accesat 04 13, 2022. <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0705>.

U.S. Embassy in Georgia. 2022. *G7 Foreign Ministers' Statement on Russia's War of Aggression Against Ukraine*. 7 April. Accesat 04 15, 2022. <https://ge.usembassy.gov/g7-foreign-ministers-statement-on-russias-war-of-aggression-against-ukraine/>.

Ukraine Crisis Media Center. 2022. *Bucha, Irpin, Hostomel, Borodianka: what the Russian occupiers engraved in the history of Ukrainian cities*. 12 April. Accesat Aprilie 17, 2022. <https://uacrisis.org/en/bucha-irpin-hostomel-borodianka>.

Ukraine, Ministry of Foreign Affairs of, ed. 2022. *Russia's War Crimes*. 15 April. Accesat Aprilie 17, 2022. <https://war.ukraine.ua/russia-war-crimes/>.

Ukrainian Helsinki Human Rights Union. 2022. *“Tribunal for Putin” is becoming more real*. 8 April. Accesat 04 14, 2022. <https://helsinki.org.ua/en/articles/tribunal-for-putin-is-becoming-more-real>.

—. 2022. *Russian military holding 300 Ukrainians hostage from the Kyiv region*. 1 April. Accesat 04 15, 2022. <https://helsinki.org.ua/en/articles/russian-military-holding-300-ukrainians-hostage-from-the-kyiv-region>.

UN General Assembly. 2022. „UN General Assembly votes to suspend Russia from the Human Rights Council.” *United Nations*. 07 April. Accesat April 11, 2022. <https://news.un.org/en/story/2022/04/1115782>.

UNHCR. 2022b. *Help Moldova. EU Air Transfers*. 14 April. Accesat Aprilie 14, 2022. <https://help.unhcr.org/moldova/eu-air-transfers/>.

—. 2022a. *Operational Data Portal. Ukraine Refugee Situation*. 17 April. Accesat Aprilie 17, 2022. <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>.

United Nations. 2022. *Bucha killings raise 'serious' questions about possible war crimes: Bachelet*. 4 April. Accesat 04 05, 2022. <https://news.un.org/en/story/2022/04/1115482.2022>. *Video appears to show Ukrainian soldier killing Russian prisoner*. 7 April. Accesat 04 14, 2022. <https://news.sky.com/story/video-appears-to-show-ukrainian-soldier-killing-russian-prisoner-12584437>.

WHO. 2022. *External Situation Report #7. Reporting period: 7-13 April 2022*. World Health Organization. Accesat Aprilie 14, 2022. <https://apps.who.int/iris/rest/bitstreams/1417994/retrieve>.

Wilson Center. 2022. *kraine-Russia Negotiations: What's Possible?* 11 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.wilsoncenter.org/blog-po>

st/ukraine-russia-negotiations-whats-possible.

Wright, George. 2022. „Ukraine war: Is Russia committing genocide?” *BBC*. 14 April. Accesat Aprilie 16, 2022. [https://www.bbc.com/news/world-](https://www.bbc.com/news/world-europe-61017352)

europa-61017352.

Офіс Генерального прокурора . 2022. *Prosecute Russian War Crimes*. 14 April. Accesat 04 14, 2022. <https://www.gp.gov.ua>.

*Responsabilitatea privind conținutul articolelor publicate în **Colocviu strategic**, inclusiv a opiniilor exprimate, revine în totalitate autorilor, cu respectarea prevederilor Legii nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare și Legii nr. 8 din 14 martie 1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare. Sunt autorizate orice reproduceri, fără perceperea taxelor aferente, cu condiția precizării exacte a sursei.*

Colocviu strategic

Redactor: CS II dr. Cristian BĂHNĂREANU

Pagină web: <https://cssas.unap.ro/ro/cs.htm>

e-ISSN 1842-8096, 346/2022

Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate

Adresă: șos. Panduri, nr. 68-72, sector 5, București

Telefon: 021.319.56.49, Fax: 021.319.57.80

E-mail: cssas@unap.ro, Website: <https://cssas.unap.ro>